

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

ВИСНОВОК

антикорупційної експертизи проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
фінансових послуг у галузі поштового зв'язку»

Картка проєкту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансових послуг у галузі поштового зв'язку» (далі – проєкт Закону). Реєстраційний № 2788-д від 04.05.2020	Ініціатор(и) законопроєкту: Василевська-Смаглюк О.М., Железняк Я.І., Ковальчук О.В.	Мета Закону – підвищення рівня доступності фінансових послуг, забезпечення права громадян та суб'єктів господарювання на отримання фінансових послуг на всій території країни, залучення коштів в економіку держави, створення умов для розвитку безготівкових розрахунків, оптимізація діяльності національного оператора поштового зв'язку

Резюме антикорупційної експертизи

1. Проєкт наділяє національного оператора поштового зв'язку функціями Державної казначейської служби України, що суперечить Бюджетному кодексу України та виводить його діяльність за межі державного фінансового контролю.

Таблиця виявлених корупціогенних факторів

1	Нечітка, з порушенням принципу юридичної визначеності, регламентація прав, обов'язків чи відповідальності фізичних або юридичних осіб

Опис виявлених корупціогенних факторів

1. Нечітка, з порушенням принципу юридичної визначеності, регламентація прав та обов'язків юридичних або фізичних осіб

Всупереч вимогам Бюджетного кодексу України національний оператор поштового зв'язку наділяється функціями Казначейства України в частині обслуговування рахунків органів виконавчої влади, які є розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів.

Так, у проєкті Закону пропонується доповнити Господарський кодекс України ст. 342¹ та встановити, що поштові рахунки відкриваються, зокрема, для розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів з метою здійснення розрахунків за продукцію, виконані роботи, надані послуги, для виплати заробітної плати, сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), а також інших розрахунків, пов'язаних з фінансовим забезпеченням їх діяльності, та для зберігання коштів.

Однак запропоноване регулювання не узгоджується з бюджетним законодавством. У ст. 13 Бюджетного кодексу України встановлено, що

створення позабюджетних фондів органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та іншими бюджетними установами не допускається. Відкриття позабюджетних рахунків для розміщення бюджетних коштів (включаючи власні надходження бюджетних установ) органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та іншими бюджетними установами забороняється.

Відповідно до ст. 43 Бюджетного кодексу України для розрахунково-касового обслуговування розпорядників і одержувачів бюджетних коштів, застосовується виключно казначейське обслуговування бюджетних коштів, яке, серед іншого, передбачає контроль за здійсненням бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень бюджету, реєстрації взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів та здійсненні платежів за цими зобов'язаннями.

Власні надходження державних і комунальних закладів та установ, отримані як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти, зараховуються на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в територіальному органі Казначейства України, або на поточні рахунки у банках державного сектору. При цьому відкриття та розміщення таких коштів здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Натомість, у проекті Закону пропонується встановити, що відкриття та обслуговування національним оператором поштового зв'язку поштових рахунків для розпорядників бюджетних коштів, а також надання ним окремих фінансових послуг регулює Національний банк України.

Отже, наділення національного оператора поштового зв'язку функціями Казначейства України за відсутності статусу державного банку, повноважень щодо контролю за дотриманням бюджетного законодавства, а також врегулювання питань щодо розрахунково-касового обслуговування розпорядників і одержувачів бюджетних коштів підзаконними актами може призвести до неконтрольованого, нецільового використання бюджетних коштів та, як наслідок, до вчинення фінансових правопорушень та виникнення корупційних схем.

Рекомендації НАЗК:

виключити з проекту Закону положення, які стосуються відкриття та обслуговування рахунків установ, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів.

Висновок:

проект Закону містить корупціогенний фактор та потребує доопрацювання.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ